

Näkemyksiä kansalliseen ilmasto- ja energiastrategiaan

VNS 4, 6 ja 7/2022 vp Valtioneuvoston selonteot: Keskipitkän aikavälin
ilmastopolitiikan suunnitelma, Hiilineutraali Suomi 2035, Maankäyttösektorin
ilmastosuunnitelma

Maarit Kari, ProAgria Keskusten Liitto

Yleistä

Poimittu huomioita mm. KAISUsta, MISUsta ja Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia -suunnitelmista

Tarkastelu painottuu toteutettavuuden mahdollisiin haasteisiin ja tarvittaviin tukitoimiin

Lähtökohtaisesti ei kommentoida tai kyseenalaisteta päästölaskennan ja raportoinnin tai suunniteltujen toimenpiteiden päästövähennysvaikutuksia

Biokaasu

Biokaasun tuotannon lisääystavoite $1 \rightarrow 4$ TWh (eli +3 TWh)

- Lisäyspotentiaali perustuu lähes pelkästään maatalouden biomassoihin
- Tarvitaan
 - Keskimäärin noin 20 % lannasta ja peltobiomassoista (ml. olki, josta 1,3 TWh)
 - Yhteisymmärrys win-win tuloksesta viljelijät - biokaasun tuottajat (riippumatta siitä, kuka omistaa biokaasun tuotantolaitoksen)
 - Kiinnostusta monipuolistaa viljelykiertoa nykyistä enemmän ”ekojärjestelmäpelloilla” osana biokaasun tuotantoa
 - samalla hoitaa ruoka/rehukasvien viljelyvarmuutta ja kompensoida oljen mittava korjuu
 - Läpinäkyvyys koko tuotantoketjun kustannusrakenteesta ja yhteiset säännöt

Maaseutukunnat

Maatalous erottuu suurena päästölähteenä maaseutukuntien päästötilastoissa

- Kunnilla velvoite ilmastosuunnitelmiin – tarvitaan **ymmärrys** siitä, että valtaosa maatalouden päästöistä syntyy riippumatta siitä onko ne aktiiviviljelyssä vai ei, jotta ilmastosuunnitelmissa ei synny ”paikallista pahaa mieltä” – ei saa olla edunvalvontakysymys

Biokaasu tulisi nähdä kunnissa mahdollisuutena päästöjen vähentämiseen tilanteessa, jossa lantaa mutta erityisesti peltoa siirtyy 1-vuotisista monivuotisten viljelyyn

- Hankintastrategioissa tarvitaan myös kuntien yhteistyötä, varmaa asiakaskuntaa

Paikallisesti tarvitaan edelleen panostusta jätteiden lajitteluun, jotta energiajäte saadaan poltettua puhtaammin ja biojäte biokaasun tuotantoon

Turvepellot

Suurin potentiaali päästövähennyksiin erityisesti LULUCF-sektorilla

- Pysyvä peltostatuksen muutos/poistuminen jarruttaa kosteikko- ja ennallistamistoimia – tulisi jo nyt määritellä exit -tilanne/ehto: missä tapauksessa peltostatus voidaan palauttaa (perusteenä lähinnä kansallinen ja globaali ruokakriisi)
- Metsittämisen vaikutus on hidas, palauttaminen ruoantuotantoon vaikeaa
 - joutoalueiden metsitystuella hyvä suosio (vaikuttavuus), jatko suotavaa
- Korotetun vedenpinnan viljelyn edistämiseen tarvitaan paikallisia keskittymiä, jotta tuotettavalle biomassalle (erityisesti ruokohelpi, paju) on taloudellisia ja kiinnostavia jatkojalostusmahdollisuuksia
 - Sekä ruokohelvellä että pajulla on lukuisia sovellusalueita kuten biosuodin, energia, kasvualusta, kuivike, biohiili, rakennusmateriaalit jne.

Aurinkoenergia & ekosysteemipalvelut, maatilat energiaverkon puskurina

Aurinkovoimaloiden ja laajaperäisen lihantuotannon yhdistäminen laiduntamalla mielenkiintoinen yhdistelmä

Ilmeisesti peltostatus poistuu, hyödyntämismahdollisuus ei?

Tähänkin tarvitaan exit -suunnitelma

Sähköomavaraisuuden lisääminen maatiloilla voi muodostua tärkeäksi sähköverkon tasaajaksi

- Maatilat ovat maaseudulla suuria hetkellisen tehon tarvitsijoita – omavaraisuuden lisääminen (erit. CHP-biokaasu tai synteetikaasu, myös pientuulivoima joillain alueilla) keventää sähköverkon kuormitusta
- Tulevaisuudessa maatilat voivat olla myös aktiivisia tasausvoiman tuottajia
 - Isoissa kohteissa synteettinen metaani voi integroitua tähän mukaan